

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาหาแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี โดยมีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

1.1.1 ประชากรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 272 โรงเรียน ได้ประชากร 272 คน ซึ่งจำแนกตามประเภทโรงเรียน เพื่อศึกษา ดังนี้

- 1.1.1.1 โรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นเรียน จำนวน 76 โรงเรียน
ได้ประชากร 76 คน
- 1.1.1.2 โรงเรียนที่มีครูพอดีชั้นเรียน จำนวน 60 โรงเรียน
ได้ประชากร 60 คน
- 1.1.1.3 โรงเรียนที่มีครูมากกว่าชั้นเรียน จำนวน 136
โรงเรียน ได้ประชากร 136 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง

(Purposive Random Sampling) โดยเลือกจากครูผู้สอนระดับประถมศึกษาที่ทำหน้าที่ครู
วิชาการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 272 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 272 คน
ซึ่งจำแนกตามประเภทโรงเรียนเพื่อศึกษา ดังนี้

- 1.1.2.1 โรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นเรียน จำนวน
76 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 76 คน
- 1.1.2.2 โรงเรียนที่มีครูพอดีชั้นเรียน จำนวน 60 โรงเรียน
ได้กลุ่มตัวอย่าง 60 คน
- 1.1.2.3 โรงเรียนที่มีครูมากกว่าชั้นเรียน จำนวน
136 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 136 คน

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 544 คน

หลังจากได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริมแล้ว
ผู้วิจัยได้ใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริม และเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบ

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เลือกจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ
ต่อไปนี้

- 1.2.1 ผู้ดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน

และครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 คน รวม 6 คน

1.2.2 ผู้นิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน
ประถมศึกษา จำนวน 2 คน

1.2.3 ผู้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสอนซ่อมเสริม
จำนวน 2 คน

รวมผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหา
การจัดสอนซ่อมเสริม มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในฐานะ
ผู้ดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม คือเป็นผู้กำหนดนโยบาย ให้การสนับสนุน และติดตาม
ประเมินผลการจัดสอนซ่อมเสริม

ชุดที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในฐานะผู้ร่วม
ดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม คือเป็นผู้ปฏิบัติการสอนซ่อมเสริม

แบบสอบถามแต่ละชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ
เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลา
ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ระยะเวลาในการรับราชการครู จำนวนคาบ
ที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ หน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอน และประสบการณ์เกี่ยวกับการสอน
ซ่อมเสริม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดสอนซ่อมเสริม มีลักษณะเป็น
แบบสำรวจรายการ และคำถามปลายเปิด (Open - Ended) ซึ่งถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักการจัดสอนซ่อมเสริม
2. จุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อมเสริม
3. ขั้นตอนดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม

- 3.1 การวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน
- 3.2 การเตรียมการสอนซ่อม เสริม
- 3.3 การดำเนินการสอนซ่อม เสริม
- 3.4 การติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อม เสริม

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการและคำถามปลายเปิด ซึ่งถามปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน
2. การเตรียมการสอนซ่อม เสริม
3. การดำเนินการสอนซ่อม เสริม
4. การติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อม เสริม

2.2 แบบตรวจสอบแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ มีลักษณะ เป็นแบบปลายเปิด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบความคิดและสร้างแบบสอบถาม
- 3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
- 3.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา แล้วพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
- 3.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 3.5 นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

4.2 ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทั้ง 8 แห่ง และโรงเรียนที่เป็นประชากร จำนวน 272 โรงเรียน

4.3 การจัดส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในการจัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูล พร้อมทั้งเก็บรวบรวมไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้วิจัยไปรับคืนด้วยตนเอง

จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียน 272 ชุด ได้รับคืน 260 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.59 และแบบสอบถามที่ส่งไปยังครูผู้สอน 272 ชุด ได้รับคืน 260 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.59

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนและของครูผู้สอนที่ได้รับคืน ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยตนเอง ดังนี้

5.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ศึกษา คือ โรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นเรียน โรงเรียนที่มีครูพอดีชั้นเรียน โรงเรียนที่มีครูมากกว่าชั้นเรียน และข้อมูลรวม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพการจัดสอนซ่อมเสริม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ศึกษา คือ โรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นเรียน โรงเรียนที่มีครูพอดีชั้นเรียน โรงเรียนที่มีครูมากกว่าชั้นเรียน และข้อมูลรวม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริม วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ศึกษา คือ โรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นเรียน โรงเรียนที่มีครูพอตีสชั้นเรียน โรงเรียนที่มีครูมากกว่าชั้นเรียน และ ข้อมูลรวม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การสร้างแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริม

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับชั้น ดังนี้

1. นำข้อมูลจากผลการวิจัย เกี่ยวกับสภาพการจัดสอนซ่อม เสริมที่โรงเรียนส่วนใหญ่ ดำเนินการ และปัญหาในการดำเนินการที่พบในแต่ละด้าน รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาพิจารณาประกอบกันแล้วสรุป เป็นแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 หลักการจัดสอนซ่อม เสริม
- 1.2 จุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อม เสริม
- 1.3 ขั้นตอนดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริม
 - 1.3.1 การวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน
 - 1.3.2 การเตรียมการสอนซ่อม เสริม
 - 1.3.3 การดำเนินการสอนซ่อม เสริม
 - 1.3.4 การติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อม เสริม

2. นำแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมที่สร้าง เสร็จแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักการ ความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ การใช้ ภาษา และขอข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง

ผู้วิจัย เลือกผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้

2.1 เป็นผู้ดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

2.2 เป็นผู้เฝ้าเทศและติดตามผลการจัดการ เรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

2.3 เป็นผู้มีความรู้และความ เข้าใจ เกี่ยวกับการจัดสอนซ่อม เสริม

3. พิจารณาแก้ไขปรับปรุงแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมตามข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ เป็นแนวทางที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

หาค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย